

Dosarul nr.3ra-793/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E.Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, V.Sîrbu, A.Bostan)

Î N C H E I E R E

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primăria mun. Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului general
interimar al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Primarul general interimar al mun. Chișinău și a fost
menținută hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 8 decembrie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (în
continuare OT Chișinău al Cancelariei de Stat) a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primarului general interimar al mun. Chișinău cu privire la
anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 29 septembrie 2017 Primarul
general interimar a adoptat dispoziția nr. 945-d din 29 septembrie 2017 „Cu privire
la reutilizarea pavajului demontat în urma lucrărilor de reconstrucție a străzilor din
mun. Chișinău”.

OT Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că conform art. 64 al Legii nr.
436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și
Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale
Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie
2009, a efectuat un control sub aspectul legalității dispoziției respective, în
rezultatul căruia a constatat că actul administrativ vizat, a fost adoptat contrar
prevederilor legale.

Astfel, în conformitate cu art. 68 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006
privind administrația publică locală și pct. 9 subpct.2) lit. a) din Regulamentul cu
privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat,
prin notificarea nr. 1304/OT₄-1802 din 17 octombrie 2017, OT Chișinău al
Cancelariei de Stat a solicitat Primarului general interimar al mun. Chișinău

abrogarea actului administrativ, ca fiind emis contrar legislației, însă prin răspunsul din 10 noiembrie 2017, a comunicat că ulterior dispoziția contestată va fi abrogată.

OT Chișinău al Cancelariei de Stat a notat că de competența consiliului local ține de administrarea bunurilor domeniului public și ale celui privat ale statului, orașului, or, conform Legii nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău decide administrarea bunurilor domeniilor public și privat ale municipiului, inclusiv darea în administrare, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al municipiului, precum și a serviciilor publice de interes local și/sau municipal, după caz.

A indicat că aprobarea listei obiectivelor și a beneficiarilor cărora li se va elibera cu titlu gratuit pavajul demontat în urma reabilitării străzilor municipale, urma să fie efectuată de către proprietarul acestor bunuri, și anume, Consiliul mun. Chișinău, însă în cazul dat actul administrativ contestat a fost emis cu depășirea competențelor autorității publice executive, întrucât în conformitate cu prevederile cadrului legal, Primarul general interimar al municipiului Chișinău nu are competență de administrare a bunurilor domeniului public și ale celui privat al orașului (municipiului), prerogativa respectivă revenindu-i, conform legislației în vigoare, Consiliului municipal Chișinău.

De asemenea, a menționat că dispoziția contestată contravine prevederilor legale, și anume, art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 901 din 31 decembrie 2015, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică care prevede că bunurile proprietate publică nu pot fi transmise cu titlu gratuit în proprietatea uniunilor profesionale, organizațiilor nonguvernamentale, obștești, religioase și altor organizații private sau societăților comerciale (în continuare - persoane juridice de drept privat), a persoanelor fizice, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea dispoziției nr. 945-d din 29 septembrie 2017 „Cu privire la reutilizarea pavajului demontat în urma lucrărilor de reconstrucție a străzilor din mun. Chișinău”.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost admisă integral, fiind dispusă anularea dispoziției nr. 945-d din 29 septembrie 2017 „Cu privire la reutilizarea pavajului demontat în urma lucrărilor de reconstrucție a străzilor din mun. Chișinău”.

La 29 noiembrie 2018, OT Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel împotriva hotărârii din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Primarul general interimar al mun. Chișinău și a fost menținută hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile Legii contenciosului administrativ, art. 53 alin. (1) din Constituție, art.14 alin. (2) lit. b), c), 15 alin. (1) și 68 ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 6 alin. (2) sub.3 lit. b) și c) din Legea privind statutul mun. Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016 și art. 2 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901 din 31 decembrie 2015.

Cu referire la normele citate și în raport cu materialele cauzei, instanța de apel a reținut corectă soluția primei instanțe, specificând că pavajul demontat în urma lucrărilor de reconstrucție a străzilor din mun. Chișinău, corespunzător dispoziției nr. 945-d din 29 septembrie 2017, constituie proprietate municipală.

Astfel, prin prisma normelor de drept menționate s-a dedus că administrarea bunurilor domeniului public și privat ale municipiului ține în exclusivitate de competența Consiliului municipal, în cazul dat de competența Consiliului municipal Chișinău.

Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că dispoziția Primarului general interimar al mun. Chișinău nr. 945-d din 29 septembrie 2017 „Cu privire la reutilizarea pavajului demontat în urma lucrărilor de reconstrucție a străzilor din mun. Chișinău” a fost emisă cu încălcarea competenței materiale.

Or, actul administrativ contestat vizează bunuri ce aparțin domeniul public al municipiului Chișinău, iar Primarul general interimar al mun. Chișinău în calitatea sa de autoritate publică executivă nu dispunea de competență legală de a decide aprobarea listei obiectivelor și a beneficiarilor cărora li se va elibera cu titlu gratuit pavajul demontat în urma reabilitării străzilor municipale, prerogativa respectivă, în temeiul prevederilor art. art. 14 alin. (2) lit. b) și c) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006 și art. 6 alin. 2 sub.3 lit. b) și c) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, revine Consiliului municipal Chișinău.

Pe cale de consecință, Curtea de Apel Chișinău a stabilit cert, că dispoziția Primarului General interimar al mun. Chișinău nr. 945-d din 29 septembrie 2017 „Cu privire la reutilizarea pavajului demontat în urma lucrărilor de reconstrucție a străzilor din mun. Chișinău”, în afară de faptul că a fost emisă cu încălcarea competenței materiale, aceasta a fost emisă și contrar prevederilor legii.

La 20 mai 2019, prin intermediul oficiului poștal, Primăria mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare.

Recurenta a menționat că în adresa Primăriei mun. Chișinău au parvenit multiple solicitări pentru amenajarea teritoriilor adiacente obiectivelor publice, ce se află într-o stare de degradare avansată sau lipsesc, și necesită a fi amenajate, precum și posibilitatea reală de eliberare cu titlu gratuit a pavajului demontat în cadrul lucrărilor de reconstrucție a străzilor municipale, în scopul reutilizării.

A relatat că au fost aprobate listele obiectivelor și a beneficiarilor cărora li se va elibera cu titlu gratuit pavajul demontat în urma reabilitării străzilor municipale, conform anexei.

Astfel, ca autoritate publică locală executivă, Primarul mun. Chișinău exercită atribuții prevăzute de legislație sau încredințate de consiliul local.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) și 245 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 23 aprilie 2019, fiind expediată în adresa părților la 23 mai 2019 (f.d. 84), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar confirma data recepționării de către recurentă a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, recursul declarat de Primăria mun. Chișinău, prin intermediul oficiului poștal la 20 mai 2019, este depus în termen.

Prin referința din 24 iunie 2019, expediată prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat respingerea cererii de recurs ca nefondată și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Primăria mun. Chișinău, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 246 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Conform alin. (2) din același articol, recursul se declară inadmisibil în special când decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; recursul este depus în mod repetat; recursul este depus de o persoană neîmputernicită; recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Curtea Supremă de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 246 alin. (2) Cod administrativ al Republicii Moldova, a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv în alte cazuri prevăzute de lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării admisibilității cererii de recurs.

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) Cod administrativ al Republicii Moldova, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Astfel, cu trimitere la cele enunțate supra, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Primăria mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 246 alin. (2) coroborat cu art. 194 alin. (2) Cod administrativ al Republicii Moldova.

Or, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă asupra existenței greșelilor procedurale și aplicării incorecte a dreptului material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, instanța de recurs reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului, dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și 194 alin. (2) ale Codului administrativ al Republicii Moldova.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Din considerentele menționate, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Primăria mun. Chișinău, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 246 și 194 alin. (2) ale Codului administrativ al Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Primăria mun. Chișinău se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu